

Manihaist Orta İnan ve Eski Uygur Metinlerinde /t/ ve /t̪/ Seslerinin Yazımı

Betül Özbay
(İstanbul)

Özet

Kökeni Sami yazılarına dayanan Mani yazısı Eski Uygurca ve Orta İnan dillerinde yazılmış Manihaist metinlerde karşımıza çıkar. Müstensihler, Mani yazısını özellikle İnan ve Türk dillerini yazmak için daha uygun hale getirmeye çalışmışlar; bunun sonucunda da yazıya ya bazı farklı işaretler eklemişler ya da birtakım yeni yazım kuralları benimsemişlerdir. Bu makalede Mani yazısında bulunan ve Sami dillerindeki iki farklı /t/ sesini temsil eden 𐰪 “t” ve 𐰪 “t̪” harflerinin Eski Uygurca tövbe duası *Huastuanift* metni ile Orta İnan dillerinden Soğudca ve Partça yazılmış bazı metinlerdeki yazım özelliklerine değinilecek, doktora tezimizde karşımıza çıkan bazı örnekler karşılaştırmalı olarak sunulacaktır.

Anahtar Sözcükler:

Mani yazısı, Eski Uygurca, Orta İnan dilleri, “t” harfleri

Abstract

Manichean script, which is based on Semitic scripts, was used in Manichean Old Uyghur and Middle Iranian texts. The scribes tried to make Manichean script more convenient to Turkish and Iranian languages; for this reason either they added a new letter to alphabet or accepted some new orthographic rules. In this article, the writing features of 𐰪 “t” and 𐰪 “t̪” letters, which represent two different /t/ sounds in Semitic languages, will be analyzed in Old Uyghur confession text *Huastuanift*, and some Manichean Sogdian, and Parthian texts. Besides, some examples, which are taken from our doctoral thesis, will be comparatively presented.

Key words:

Manichean Script, Old Uyghur, Middle Iranian Languages, “t” letters